

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Na temelju članka 36. stavka 2. Zakona o vatrogastvu ("Narodne novine", br. 58/93.) ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O PROGRAMU OSPOSoblJAVANJA I USAVRŠAVANJA VATROGASNIH KADROVA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom propisuju se programi i načini osposobljavanja i usavršavanja vatrogasnih kadrova, te sadržaj i oblik uvjerenja o osposobljenosti i usavršavanju.
- (2) Programima osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca daju se osnovna znanja za rad u struci.
- (3) Programima usavršavanja specijalnosti profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca nadograđuje se određena specijalnost za rad u struci.
- (4) Organizator osposobljavanja i usavršavanja specijalnosti dobrovoljnih vatrogasaca su vatrogasne zajednice uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova
- (5) Organizatori usavršavanja specijalnosti profesionalnih vatrogasaca mogu biti pravne osobe ili Ministarstvo unutarnjih poslova.
- (6) Programi iz stavka 2. i 3. ovog članka priloženi su uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio.
- (7) Programi osposobljavanja iz stavka 2. ovog članka i usavršavanja specijalnosti iz stavka 3. ovog članka daju okvirne sadržaje, a prilagođeni su dobi, prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i sposobnostima polaznika.
- (8) Izvedbene programe osposobljavanja i usavršavanja specijalnosti iz stavka 7. donose školske ustanove i pravne osobe iz članka 2. ovog Pravilnika i potrebno ih je prilagoditi dobi, prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i sposobnostima polaznika.

Članak 2.

Osposobljavanja i usavršavanje specijalnosti obavljaju školske ustanove i pravne osobe koje pribave ovlaštenje ministra unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu školske ustanove i pravne osobe).

Članak 3.

Školske ustanove i pravne osobe prilikom osposobljavanja i usavršavanja specijalnosti moraju ovisno o programu osigurati:

- odgovarajuću prostoriju;
- odgovarajući poligon s objektom za vježbanje, najmanje visine 3 etaže;

- vatrogasna tehnička vozila s pripadajućom opremom i sredstvima;
- vatrogasna vozila za gašenje požara s pripadajućom opremom i sredstvima;
- prijenosnu motornu vatrogasnu pumpu s opremom za gašenje požara;
- pjenogenerator;
- bacače vode i pjene;
- aparate za zaštitu organa za disanje;
- radiouređaje;
- zaštitnu i drugu osobnu opremu;
- ručne i prijevozne aparate za gašenje požara;
- uređaje i opremu za spašavanje, penjanje i rad na visini:
- čamac;
- opremu za rad na vodi;
- ronilačku opremu;
- sredstva za gašenje požara;
- sredstvo za projekciju obrazovnog filma;
- drugu opremu, tehniku i sredstva ovisno o vrsti osposobljavanja ili usavršavanja specijalnosti.

Članak 4.

(1) Školske ustanove i pravne osobe dužne su kod provedbe osposobljavanja i usavršavanja specijalnosti uključiti osobu koja ima zvanje vatrogasnog tehničara - specijaliste. odnosno osobu koja ima završen najmanje stručni dodiplomski studij koji traje do dvije godine.

(2) Izuzetno od stavka 1 ovoga članka školske ustanove i pravne osobe mogu za provedbu osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca u programima osposobljavanja za vatrogasnu mladež i programima osposobljavanja za zvanje vatrogasca uključiti i osobu koja ima najmanje zvanje vatrogasnog časnika.

(3) Izuzetno od stavka 1 ovog članka školske ustanove i pravne osobe za provedbu usavršavanja profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca u programu za usavršavanje specijalnosti ronilac s jednom zvijezdom mogu uključiti osobu koja ima najmanje srednju stručnu spremu.

(4) Osposobljavanje i usavršavanje specijalnosti provodi se u skupinama od najviše 30 polaznika.

Članak 5.

(1) Školske ustanove i pravne osobe, osobi koja uspješno završi program osposobljavanja i usavršavanja specijalnosti izdaje uvjerenje

(2) Obrazac uvjerenja o osposobljenosti i uvjerenja o usavršavanju specijalnosti tiskan je uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

(3) Potvrde o stjecanju zvanja nakon uspješno završenog osposobljavanja izdaje Hrvatska vatrogasna zajednica na prijedlog udruge dobrovoljnih vatrogasaca ili vatrogasne zajednice uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 6.

(1) Školske ustanove i pravne osobe odgovorne su za provedbu programa iz ovog Pravilnika.

(2) Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja nadzor nad organizacijom i provedbom osposobljavanja i usavršavanja specijalnosti.

II. OSPOSOBLJAVANJE DOBROVOLJNIH VATROGASACA

Članak 7.

Za osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca utvrđeni su sljedeći programi:

1. Program osposobljavanja za vatrogasnu mladež;
2. Program osposobljavanja za zvanje vatrogasca;
3. Program osposobljavanja za zvanje vatrogasnog dočasnika;
4. Program osposobljavanja za zvanje vatrogasnog časnika;
5. Program polaganja ispita za zvanje višeg vatrogasnog časnika.

Članak 8.

(1) Osposobljavanju za vatrogasnu mladež mogu pristupiti osobe koje su navršile 12 godina života i imaju najmanje 1 godinu djelatnog staža u udruzi dobrovoljnih vatrogasaca.

(2) Osposobljavanje traje 40 školskih sati od čega je 20 sati teorijski dio, a 20 sati vježbovni dio.

Članak 9.

(1) Osposobljavanju za zvanje vatrogasca mogu pristupiti punoljetne osobe koje imaju najmanje 6 mjeseci djelatnog staža u udruzi dobrovoljnih vatrogasaca.

(2) Osposobljavanje traje 74 školska sata, od čega je 34 sata teorijski dio, a 40 sati vježbovni dio

(3) Nakon uspješno završenog osposobljavanja polaznik stječe zvanje vatrogasca.

Članak 10.

Zvanje vatrogasca I. klase mogu steći osobe koje imaju najmanje 1 godinu djelatnog staža u zvanju vatrogasca pod uvjetima koje propiše Hrvatska vatrogasna zajednica.

Članak 11.

(1) Osposobljavanju za zvanje vatrogasnog dočasnika mogu pristupiti osobe koje imaju najmanje jednu godinu djelatnog staža u zvanju vatrogasca I. klase.

(2) Osposobljavanje traje 83 školska sata od čega je 39 sati teorijski dio, a 44 sata vježbovni dio.

(3) Nakon uspješno završenog osposobljavanja polaznik stječe zvanje vatrogasnog dočasnika.

Članak 12.

Zvanje vatrogasnog dočasnika I. klase mogu steći osobe koje imaju najmanje dvije godine djelatnog staža u zvanju vatrogasnog dočasnika pod uvjetima koje propiše Hrvatska vatrogasna zajednica.

Članak 13.

(1) Osposobljavanju za zvanje vatrogasnog časnika mogu pristupiti osobe koje imaju najmanje srednju stručnu spremu i dvije godine djelatnog staža u zvanju vatrogasnog dočasnika I. klase.

(2) Izuzetno iz stavka 1. ovoga članka osposobljavanju za zvanje vatrogasnog časnika mogu pristupiti osobe koje imaju završen sveučilišni dodiplomski studij, stručni dodiplomski studij ili poslijediplomski studij i dvije godine djelatnog staža u udruzi dobrovoljnih vatrogasaca, a da prije toga nisu stekli nikakvo zvanje.

(3) Osposobljavanje traje 100 školskih sati, od čega je 58 sati teorijski dio, a 42 sata vježbovni dio.

(4) Nakon uspješno završenog osposobljavanja polaznik stječe zvanje vatrogasnog časnika.

(5) Osobe koje imaju zvanje vatrogasnog tehničara i najmanje 1 godinu djelatnog staža u udruzi dobrovoljnih vatrogasaca mogu steći zvanje vatrogasnog časnika bez pohađanja osposobljavanja.

Članak 14.

(1) Zvanje vatrogasnog časnika I. klase mogu steći osobe koje imaju najmanje dvije godine djelatnog staža u zvanju vatrogasnog časnika pod uvjetima koje propiše Hrvatska vatrogasna zajednica.

Članak 15.

Osobe koje imaju zvanje vatrogasnog tehničara specijaliste i najmanje 1 godinu djelatnog staža u udruzi dobrovoljnih vatrogasaca mogu steći zvanje vatrogasnog časnika I. klase bez pohađanja osposobljavanja.

Članak 16.

(1) Polaznik na kraju osposobljavanja iz članka 7. stavak 1. točka 1., 2., 3., i 4. ovog Pravilnika polaže ispite iz odslušanijh predmeta.

(2) Ispit se polaže pred predmetnim nastavnikom.

(3) Predmetnim ispitima za vatrogasnog časnika nazočan je područni vatrogasni zapovjednik Ministarstva unutarnjih poslova ili osoba koju on ovlasti i predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice.

(4) Polaznik je osposobljen ako je zadovoljio iz svih predmeta.

Članak 17.

(1) Polaznik koji na kraju osposobljavanja nije zadovoljio iz najviše dva predmeta polaže popravni ispit.

(2) Popravni ispit polaže se pred ispitnom komisijom u dva ispitna roka od kojih je prvi najmanje 15 dana nakon završetka osposobljavanja.

(3) Ispitnu komisiju iz stavka 2. ovoga članka čini predmetni nastavnik i dva člana koje imenuje ovlaštena osoba školske ustanove ili pravne osobe.

(4) Iznimno od stavka 2. ovog članka polaznik, koji nije zadovoljio na vježbovnom dijelu, polaže popravni ispit u jednom ispitnom roku nakon dopunjenog ili ponovljenog vježbovnog dijela.

Članak 18. (1) Polaznik koji ne položi ispit pred ispitnom komisijom, dužan je ponoviti cjelokupni program osposobljavanja. (2) Polaznik, koji izostane više od 20 posto sati s osposobljavanja, dužan je ponoviti cjelokupni program osposobljavanja.

Članak 19.

(1) Polaganju ispita za zvanje vatrogasnog časnika mogu pristupiti osobe koje imaju završen najmanje stručni dodiplomski studij koji traje do dvije godine i najmanje 4 godine djelatnog staža u zvanju vatrogasnog časnika I. klase.

(2) Ispit za zvanje višeg vatrogasnog časnika sastoji se od dva dijela:

1. pismene raščlambe organizacije i gašenja većeg požara, spašavanja ljudi i imovine s proračunom količine sredstava za gašenje;

- pismene raščlambe taktike gašenja požara gospodarskih objekata s proračunom količine sredstava za gašenje;

- pismene raščlambe taktike požara s pojedinim sredstvima i njihovim osobinama;

- ostalih pismenih stručnih radova u svezi s vatrogasnom tehnikom i protupožarnom preventivom.

2. Usmena obrana pismenog rada pred ispitnom komisijom.

(3) Ispit se polaže pred ispitnom komisijom koju čine: - mentor kojeg imenuje ovlaštena osoba školske ustanove ili pravne osobe; - područni vatrogasni zapovjednik Ministarstva unutarnjih poslova ili osoba koju on ovlasti; - predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice.

(4) Nakon položenog ispita, kandidat stječe zvanje višeg vatrogasnog časnika.

(5) Osobe koje imaju zvanje inženjera zaštite od požara i najmanje 2 godine aktivnog staža u udruzi dobrovoljnih vatrogasaca mogu steći zvanje višeg vatrogasnog časnika bez polaganja ispita.

Članak 20.

(1) Ako kandidat ne zadovolji na jednom od dijelova ispita, iz članka 19. stavka 2. popravni ispit može polagati pred ispitnom komisijom nakon mjesec dana.

(2) Ako kandidat ne zadovolji na popravnom ispitu, ponovni ispit za zvanje višeg vatrogasnog časnika može polagati nakon jedne godine.

Članak 21.

Zvanje višeg vatrogasnog časnika I. klase mogu steći osobe koje imaju najmanje 4 godine djelatnog staža u zvanju višeg vatrogasnog časnika pod uvjetima koje propiše Hrvatska vatrogasna zajednica.

III. USAVRŠAVANJE SPECIJALNOSTI PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASACA

Članak 22.

Za usavršavanje specijalnosti dobrovoljnih i profesionalnih vatrogasaca utvrđeni su sljedeći programi

1. specijalnost - strojar,
2. specijalnost - bolničar,
3. specijalnost za aparate za zaštitu dišnih organa,
4. specijalnost - vezist,
5. specijalnost - ronilac s jednom zvijezdom,
6. specijalnost za radove na vodi,
7. specijalnost za spašavanje pri tehničkim intervencijama,
8. specijalnost za akcidente s opasnim tvarima,
9. specijalnost za djelovanje u radiološko - biološko-kemijskoj kontaminaciji.

Članak 23.

- (1) Usavršavanje za specijalnost - strojar traje 24 školska sata, od čega je 12 sati teorijski dio, a 12 sati vježbovni dio.
- (2) Usavršavanje za specijalnost - bolničar traje 30 školskih sati, od čega je 15 sati teorijski dio, a 15 sati vježbovni dio.
- (3) Usavršavanje specijalnost za aparate za zaštitu dišnih organa traje 30 školskih sati. od čega je 12 sati teorijski dio, a 18 vježbovni dio.
- (4) Usavršavanje za specijalnost - vezist traje 20 školskih sati, od čega je 12 sati teorijski dio, a 8 sati vježbovni dio.
- (5) Usavršavanje specijalnosti - ronilac s jednom zvijezdom traje 30 školskih sati, od čega je 15 sati teorijski dio, a 15 sati vježbovni dio.
- (6) Usavršavanje specijalnosti za radove na vodi traje 24 školska sata, od čega je 6 sati teorijski dio. a 18 sati vježbovni dio.
- (7) Usavršavanje specijalnosti za spašavanje pri tehničkim intervencijama traje 30 školskih sati, od čega je 8 sati teorijski dio. a 22 sata vježbovni dio.
- (8) Usavršavanje specijalnosti za akcidente s opasnim tvarima traje 30 školskih sati, od čega. je 14 sati teorijski dio, a 16 sati vježbovni dio
- (9) Usavršavanje specijalnosti za djelovanje u radiološko - biološko - kemijskoj kontaminaciji traje

24 školska sata, od čega je 12 sati teorijski dio, a 12 sati vježbovni dio.

Članak 24.

(1) Usavršavanju specijalnosti iz članka 22 stavak 1. točka 1. ovog Pravilnika mogu pristupiti profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ako imaju vozačku dozvolu B i C kategorije.

(2) Usavršavanju specijalnosti iz članka 22. stavak 1. točka 2 -10 mogu pristupiti profesionalni vatrogasci i dobrovoljni vatrogasci koji su prethodno zadovoljili jedan od programa iz članka 7. točka 2., 3., 4., i 5. ovoga Pravilnika.

Članak 25.

(1) Polaznik na kraju usavršavanja specijalnosti polaže ispit.

(2) Ispit se polaže pred predmetnim nastavnikom.

Članak 26.

(1) Polaznik koji na kraju usavršavanja specijalnosti nije zadovoljio, polaže popravni ispit.

(2) Popravni ispit polaže se pred ispitnom komisijom u dva ispitna roka od kojih je jedan najranije 15 dana nakon završetka usavršavanja specijalnosti.

(3) Ispitnu komisiju iz stavka 2. ovog članka čini predmetni nastavnik i dva člana koje imenuje ovlaštena osoba školske ustanove ili pravne osobe.

(4) Iznimno od stavka 2. ovog članka polaznik koji nije zadovoljio iz vježbi, polaže popravni ispit u jednom ispitnom roku, nakon dopunjenog ili ponovljenog vježbovnog dijela.

(5) Polaznik koji izostane više od 20 posto sati s usavršavanja specijalnosti dužan je ponoviti cjelokupni program usavršavanja specijalnosti.

Članak 27.

(1) Školske ustanove, pravne osobe i organizator iz članka 1. stavak 4. i 5. ovog Pravilnika obvezni su voditi evidenciju o polaznicima.

(2) Evidencija iz ovog članka stavka 1. mora sadržavati:

- ime i prezime polaznika,
- JMBG,
- datum, mjesto i država rođenja,
- naziv pravne osobe koja upućuje polaznika na osposobljavanje ili usavršavanje specijalnosti,
- broj uvjerenja i datum osposobljavanja ili usavršavanja specijalnosti.

IV. KAZNENE ODREDBE

Članak 28.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3700 kuna kaznit će se za prekršaj školska ustanova ili pravna osoba ako osposobljavanje i usavršavanje specijalnosti ne provodi prema odredbama ovoga Pravilnika

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 370 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovog članka odgovorna osoba u školskoj ustanovi ili pravnoj osobi koja provodi osposobljavanje i usavršavanje specijalnosti.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Školske ustanove i pravne osobe dužne su u roku 6 mjeseci od dana donošenja ovog pravilnika uskladiti svoje djelovanje s odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 30.

(1) Uvjerjenja o završenim programima osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca i zvanja koja su stečena u vremenu do stupanja na snagu ovog Pravilnika, priznaju se i usklađuju s odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Priznavanje i usklađivanje zvanja provodi Hrvatska vatrogasna zajednica uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 31.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Broj : 511-01-64-17143/1-94.

Zagreb, 26. srpnja 1994.

Ministar unutarnjih poslova

Ivan Jarnjak, v .r.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA VATROGASNU MLADEŽ

PREDMET: Gorenje i gašenje

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- osnovni pojmovi o gorenju;
- gorenje i eksplozija;
- podjela tvari sa stanovišta gorenja:
- zrak i kisik;
- temperatura paljenja;

- gorenje tvari u različitim agregatnim stanjima;
- produkti gorenja;
- sredstva za gašenje.

PREDMET: Protupožarna preventiva

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- ciljevi i zadaci protupožarne preventive;
- uzročnici požara;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u stanu i školi;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u poljoprivredi i šumarstvu.

PREDMET: Vatrogasne sprave i oprema

TEORIJSKI DIO (7 sati):

- zaštitna vatrogasna oprema;
- vatrogasne cijevi i armature;
- aparati za gašenje požara;
- sprave i oprema za spašavanje;
- prijenosne motorne vatrogasne pumpe;
- vatrogasna vozila;
- hidrantska mreža.

PREDMET: Vatrogasne vježbe

TEORIJSKI DIO (2 sata):

- vježbovna obuka;
- vatrogasne postrojbe;
- vježba s motornom vatrogasnom pumpom, 3 mlaza vode, dobava vode iz otvorenog i zatvorenog izvora;
- vježbe za natjecanje vatrogasne mladeži.

VJEŽBOVNI DIO (17 sati):

- vježbovne radnje;

- rad s vatrogasnim cijevima:

- vježbe sa motornoin vatrogasnom pumpom, 3 mlaza vode. dobava vode iz otvorenog i zatvorenog izvora.

PREDMET: Vatrogasna taktika

TEORIJSKI DIO (5 sati):

- značaj, uloga i zadaci vatrogasne taktike;

- klasifikacija požara po fazama razvoja, po opsegu i veličini, po mjestu nastanka i po vrsti gorive tvari; - taktička primjena sredstava za gašenje;

- taktični nastupi vatrogasnih postrojbi.

VJEŽBOVNI DIO (3 sata):

- vrste mlazeva vode;

- gašenje s aparatima za gašenje požara.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA ZVANJE VATROGASCA

PREDMET Ustrojstvo zaštite od požara

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- povijesni razvoj zaštite od požara;

-vatrogasne postrojbe, udruge dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasne zajednice; - statut udruge dobrovoljnih vatrogasaca

PREDMET: Gorenje i gašenje

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- osnovni pojmovi o gorenju;

- oksidacija;

- produkti oksidacije;

- toplina i temperatura;

- gorenje zapaljivih tvari prema agregatnom stanju,

- sredstva za gašenje.

PREDMET: Protupožarna preventiva

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- uzročnici požara;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u stambenim objektima, gospodarstvu i u objektima za javne skupove;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u poljoprivredi i šumarstvu:
- instalacije u zgradama.

PREDMET: Vatrogasne sprave i oprema

TEORIJSKI DIO (8 sati):

- zaštitna vatrogasna oprema;
- vatrogasne cijevi i armature za vodu i pjenu;
- sprave za zaštitu dišnih organa;
- vatrogasna vozila;
- sprave za penjanje i spašavanje;
- aparati za gašenje požara;
- centrifugalne pumpe;
- opskrba vodom.

VJEŽBOVNI DIO (2 sata):

- rad s motornom vatrogasnom pumpom;
- rad s aparatima za zaštitu dišnih organa.

PREDMET: Vatrogasne vježbe

TEORIJSKI DIO (3 sata)

- vatrogasne postrojbe;
- raščlamba vježbi s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom, 3 mlaza vode, opskrba vodom iz otvorenog i zatvorenog izvora:
- raščlamba vježbi s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom, jedan mlaz pjene i dva mlaza vode i opskrba vodom iz otvorenog i zatvorenog izvora:
- raščlamba vježbi s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom, jedan B mlaz i jedan C mlaz. opskrba vodom iz otvorenog i zatvorenog izvora.

VJEŽBOVNI DIO (29 sati):

- vježbovne radnje;

- rad s vatrogasnim cijevima;
- vježba s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom po točkama iz teorijskog dijela;
- vježbe s kukačama;
- vježbe s rastegačama;
- vježbe s prikoličnom ljestvom;
- vježbe sa spusnicama;
- vježbe sa zračnim uskočnim jastukom;
- samospašavanje s jednim užetom.

PREDMET: Vatrogasna taktika

TEORIJSKI DIO (10 sati):

- značaj, uloga i zadaće vatrogasne taktike;
- klasifikacija požara po vrsti gorive tvari, fazama razvoja, obujmu i veličini i mjestu nastanka;
- taktička primjena sredstava za gašenje;
- operativna organizacija službe;
- opasnosti pri intervencijama i mjere zaštite;
- taktički nastupi vatrogasnih postrojbi;
- taktika gašenja pojedinih dijelova objekta;
- taktika gašenja požara na prometnim sredstvima.
- taktika gašenja šumskih požara:
- osnove taktike gašenja po gospodarskim granama.

VJEŽBOVNI DIO (5 sati):

- vrste mlazeva vode;
- gašenje aparatima za gašenje požara;
- taktički zadatak gašenja požara u stanu uz uporabu izolacijskih aparata;
- taktički zadatak gašenja razlivenih tekućina pjenom.

PREDMET: Tehnička služba u vatrogastvu

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- zadaci tehničke službe;
- poluga;
- koloture i koloturja;
- užad:
- vozila za tehničku intervenciju;
- spašavanje ljudi i životinja.

VJEŽBOVNI DIO (4 sata):

- rad s užadima;
- rad s hidrauličkim alatima i uređajima;
- rad s pneumatskim podizačima tereta.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA ZVANJE VATROGASNOG DOČASNIKA

PREDMET: Ustrojstvo zaštite od požara

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- zakon o vatrogastvu (glava II, III, IV, V.);
- civilna zaštita.

PREDMET: Gorenje i gašenje

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- osnove procesa gorenja;
- oksidacija;
- produkti oksidacije;
- toplina i temperatura;
- gorenje i sagorijevanje zapaljivih tvari prema agregatnom stanju;
- načela i načini gašenja;
- sredstva za gašenje.

PREDMET: Protupožarna preventiva

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- požarne opasnosti i mjere zaštite u kemijskoj industriji;

- požarne opasnosti i mjere zaštite u drvnoj industriji;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u tekstilnoj industriji; -požarne opasnosti i mjere zaštite u industriji gume, kože i obuće;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u metaloprerađivačkoj,industriji.

PREDMET: Zaštita od požara u graditeljstvu

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- ponašanje građevinskih materijala u požaru;
- požarno opterećenje;
- požarni sektori;
- evakuacija

PREDMET: Vatrogasne sprave i oprema

TEORIJSKI DIO (8 sati):

- sprave za zaštitu dišnih organa;
- vatrogasne pumpe:
- vatrogasna vozila;
- bacači vode i pjene:
- stabilni uređaji za gašenje požara.

VJEŽBOVNI DIO (4 sata):

- rad s vatrogasnim pumpama;
- rad s bacačima vode i pjene:
- rad s aparatima za zaštitu dišnih organa:
- rad s prijevoznim aparatima za gašenje požara.

PREDMET: Vatrogasne vježbe

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- raščlamba vježbi s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom, 3 mlaza vode, opskrba vodom iz otvorenog i zatvorenog izvora:
- samospašavanje s jednim užetom:
- spašavanje s dva užeta;

- vježbe s kukačama;
- vježbe s rastegačama;
- vježbe sa spusnicama:
- vježbe sa zračnim uskočnim jastukom.

PREDMET: Vatrogasna taktika

TEORIJSKI DIO (10 sati):

- definicija i klasifikacija požara po vrsti gorive tvari, fazama razvoja, opsegu i veličini i mjestu nastanka;
- razvoj i širenje požara;
- taktička primjena sredstava za gašenje;
- rukovođenje intervencijom;
- opasnosti pri intervenciji i mjere zaštite;
- taktički nastupi vatrogasnih postrojbi;
- gašenje požara u kontaminiranoj sredini;
- gašenje ratnih zapaljivih sredstava;
- taktika gašenja u objektima gdje boravi mnogo ljudi;
- gašenje požara. pri akcidentima s opasnim tvarima.

VJEŽBOVNI DIO (7 sati):

- taktički zadaci gašenja požara s uporabom izolacijskih aparata:
- taktički zadaci gašenja različenih tekućina pjenom;
- taktički nastupi vatrogasnih postrojbi;
- relejna dobava vode;
- rukovođenje intervencijom.

PREDMET: Tehnička služba u vatrogastvu

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- tehničke intervencije pri prometnim nesrećama;
- tehničke intervencije pri akcidentima s opasnim tvarima:

- spašavanje ljudi i životinja.

VJEŽBOVNI DIO (4 sata):

- rad s hidrauličkim alatima i uređajima;
- rad s pneumatskim podizačima tereta;
- rad sa zaštitnom i drugom osobnom opremom;
- rad sa specijalnim tehničkim vozilima.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA ZVANJE VATROGASNOG ČASNIKA

PREDMET: Ustrojstvo zaštite od požara

TEORIJSKI DIO (6 sati):

- povijesni razvoj zaštite od požara;
- Međunarodna organizacija zaštite od požara (CTIF);
- Zakon o vatrogastvu;
- Zakon o zaštiti od požara;
- Statut udruge dobrovoljnih vatrogasaca.

PREDMET: Gorenje i gašenje

TEORIJSKI DIO (6 sati):

- osnove procesa gorenja;
- oksidacija;
- produkti oksidacije;
- toplina i temperatura;
- gorenje i sagorijevanje zapaljivih tvari prema agregatnom stanju;
- načela i načini gašenja;
- sredstva za gašenje;
- efekti gašenja;
- opasne tvari;
- identifikacija opasnih tvari u prometu.

PREDMET: Protupožarna preventiva

TEORIJSKI DIO (6 sati):

- uzročnici požara;
- požarne opasnosti i mjere zaštite po granama industrije;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u poljoprivredi i šumarstvu;
- požarne opasnosti i mjere zaštite u javnim objektima.

PREDMET: Zaštita od požara u graditeljstvu

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- ponašanje građevinskih materijala u požaru;
- značajke razvoja požara u zgradama;
- požarno opterećenje;
- požarni sektori;
- evakuacija i spašavanje.

PREDMET: Elektrotehničke mjere zaštite od požara

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- strujna stanja strujnih krugova;
- osigurači;
- statički elektricitet i zaštita;
- vatrodojava;
- gromobranske instalacije.

PREDMET: Vatrogasne sprave i oprema

TEORIJSKI DIO (10 sati):

- vatrogasne cijevi;
- vatrogasne armature za vodu i pjenu;
- aparati za gašenje požara;
- vatrogasne pumpe;
- vatrogasna vozila;
- opskrba vodom;

- stabilne instalacije za gašenje požara;
- zaštitna oprema;
- aparati za zaštitu dišnih organa;
- uređaji i oprema za spašavanje i rad na visini.

VJEŽBOVNI DIO (4 sata).

- rad s vatrogasnim pumpama;
- rad s aparatima za gašenje;
- rad s aparatima za zaštitu dišnih organa.

PREDMET: Vatrogasne vježbe

TEORIJSKI DIO (3 sata):

- vatrogasne postrojbe;
- raščlamba vježbi s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom, gašenje vodom i pjenom, opskrba vodom iz otvorenog i zatvorenog izvora.

VJEŽBOVNI DIO (28 sati):

- vježbe s motornom vatrogasnom pumpom i vatrogasnim vozilom, gašenje vodom i pjenom, opskrba vodom iz otvorenog i zatvorenog izvora:
- vježbe s ljestvama;
- vježbe sa spusnicama;
- samospašavanje s jednim užetom

PREDMET: Vatrogasna taktika

TEORIJSKI DIO: (12 sati):

- definicija i klasifikacija požara;
- razvoj i širenje požara;
- taktička primjena sredstava za gašenje;
- operativna organizacija službe;
- rukovođenje intervencijom:
- opasnosti pri intervenciji i mjere zaštite;
- taktički nastupi vatrogasnih postrojbi:

- taktika gašenja pojedinih dijelova objekta;
- gašenje šumskih požara;
- gašenje u kontaminiranoj sredini;
- taktika gašenja požara po industrijskim granama;
- taktika gašenja pri akcidentima s opasnim tvarima.

VJEŽBOVNI DIO (5 sati):

- taktički zadaci gašenja požara uz uporabu izolacijskih aparata;
- rukovođenje intervencijom.

PREDMET: Tehnička služba u vatrogastvu

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- univerzalna tehnička vozila;
- specijalna tehnička vozila;
- tehničke intervencije pri akcidentima s opasnim tvarima;
- spašavanje ljudi i životinja;
- rukovođenje intervencijom.

VJEŽBOVNI DIO (5 sati):

- rad s univerzalnim tehničkim vozilom;
- rad sa specijalnim tehničkim vozilom;
- rad sa zaštitnom i drugom opremom;
- rukovođenje intervencijom.

PREDMET: Metodika nastave

TEORIJSKI DIO (4 sata):

- nastavna načela;
- nastavne metode;
- planiranje u nastavi;
- nastavni oblici;
- struktuiranje nastavnog sata;

- pripremanje za nastavu;
- provjera znanja.

PROGRAM USAVRŠAVANJA ZA SPECIJALNOST -STROJAR

UKUPAN BROJ SATI: 24

TEORIJSKI DIO (12 sati):

- motori s unutarnjim sagorijevanjem;
- centrifugalne vatrogasne pumpe;
- karakteristike i dijelovi;
- pregled i priprema pumpe;
- posluživanje vatrogasne pumpe:
- crpljenje i dobava vode;
- relejna dobava vode.

VJEŽBOVNI DIO (12 sati): - rad s vatrogasnim pumpama; - crpljenje i dobava vode; - uklanjanje zastoja; - održavanje;

PROGRAM USAVRŠAVANJA ZA SPECIJALNOST-BOLNIČAR

UKUPAN BROJ SATI: 30

TEORIJSKI DIO (15 sati):

- postupak sa stradalima;
- gušenje;
- krvarenje;
- iskrvarenje;
- šok;
- oživljavanje;
- otvorene ozljede;
- prijelomi i mobilizacija;
- prva pomoć pri ostalim ozljedama i unesrećenjima;
- prva pomoć pri trovanju;

- prijevoz ozlijeđenih;
- postupak s poginulim.

VJEŽBOVNI DIO (15 sati):

- postupci sa stradalima;
- prva pomoć pri gušenju;
- zaustavljanje krvarenja;
- oživljavanje;
- prva pomoć pri otvorenim ozljedama;
- imobilizacija;
- prijenos stradalih.

PROGRAM USAVRŠAVANJA SPECIJALNOSTI ZA APARATE ZA ZAŠTITU DIŠNIH ORGANA

BROJ SATI: 30

TEORIJSKI DIO (12 sati):

- fiziologija disanja;
- klasifikacija štetnih i otrovnih tvari;
- vrste i namjena sprava za zaštitu dišnih organa;
- održavanje sprava za zaštitu dišnih organa:
- sprave na osnovi izolacije;
- nadzorni instrumenti;
- uređaji za punjenje boca.

VJEŽBOVNI DIO (18 sati):

- nadzor i ispitivanje aparata za zaštitu dišnih organa;
- rad s mjernom opremom;
- rad s kompresorom za zrak;
- rad s pumpom za pretakanje kisika;
- rad s alatom i priborom za održavanje izolacijskih aparata.

PROGRAM USAVRŠAVANJA ZA SPECIJALNOST-VEZIST

BROJ SATI: 20

TEORIJSKI DIO (12 sati):

- osnovni pojmovi sustava veze;
- radioveze vatrogasne organizacije;
- odašiljači;
- prijamnici;
- antene;
- vrste radiouređaja.

VJEŽBOVNI DIO (8 sati):

- rad s radiouređejima.

PROGRAM USAVRŠAVANJA ZA SPECIJALNOST-RONILAC S JEDNOM ZVIJEZDOM

BROJ SATI: 30

TEORIJSKI DIO (15 sati):

- upoznavanje opreme ;
- osnovni znakovi pod vodom i na površini;
- odnosi tlaka i volumena;
- načela rada i uporaba autonomne ronilačke opreme;
- osnove fiziologije ;
- balansiranje plovnosti;
- održavanje i čuvanje opreme;
- samozaštita i spašavanje.

VJEŽBOVNI DIO (15 sati):

- vježbe ronilačne spretnosti 1;
- plivanje s disalicom i vježbe ronilačke spretnosti 2
- vježbe ronilačke spretnosti 3 i 4;
- vještina spašavanja.

PROGRAM USAVRŠAVANJA SPECIJALNOSTI ZA RADOVE NA VODI

BROJ SATI: 24

TEORIJSKI DIO (6 sati):

- poplave i obrana od poplava;
- spašavanje ljudi, životinja i imovine;
- materijalno tehnička sredstva.

VJEŽBOVNI DIO: (18 sati):

- rad s opremom za intervencije na vodi;
- plovidba čamcem;
- montaža i demontaža konstrukcija za prijelaz preko vode:
- priručne konstrukcije i načini prijelaza preko vode
- sprečavanje prodora vode.

PROGRAM USAVRŠAVANJA SPECIJALNOSTI ZA SPAŠAVANJE PRI TEHNIČKIM INTERVENCIJAMA

BROJ SATI: 30

TEORIJSKI DIO (8 sati):

- vozila za tehničke intervencije;
- hidraulički alati ;
- pneumatski podizači tereta;
- koloture, koloturja i ostala oprema za svladavanje sila;
- spašavanje ljudi i životinja;
- spašavanje ljudi prilikom prometnih nesreća

VJEŽBOVNI DIO (22 sata)

- rad s hidrauličkim vitlom i ostalim hidrauličkim alatima;
- rad s pneumatskim podizačima tereta:
- rad s uređajima i opremom za spašavanje;
- rad s opremom za pružanje prve pomoći;

- rad s geofonom;
- spašavanje iz dubina i visina:
- transport ozlijeđenih.

PROGRAM USAVRŠAVANJA SPECIJALNOSTI ZA AKCIDENTE S OPASNIM TVARIMA

BROJ SATI: 30

TEORIJSKI DIO (14 sati):

- osnovne značajke opasnih tvari i mjere sigurnosti;
- označavanje i opremanje vozila za prijevoz opasnih tvari ;
- osnovni postupci u slučaju nezgoda s opasnim tvarima;
- UN broj i šifra osnovne opasnosti.

VJEŽBOVNI DIO (16 sati):

- rad s opremom i sredstvima za skupljanje različenih zapaljivih tekućina i agresivnih tekućina-kiselina i lužina, te sanaciju terena
- rad s opremom za zaštitu od agresivnih i otrovnih tekućina i plinova;
- detekcija i dozimetrija.

PROGRAM USAVRŠAVANJA SPECIJALNOSTI ZA DJELOVANJE U RADIOLOŠKO - BIOLOŠKO - KEMIJSKOJ KONTAMINACIJI

BROJ SATI: 24

TEORIJSKI DIO (12 sati):

- radiološka kontaminacija i zaštita;
- biološka kontaminacija i zaštita;
- kemijska kontaminacija i zaštita;
- detekcija i dozimetrija;
- dekontaminacija;
- gašenje požara i spašavanje u uvjetima radiološko - biološko - kemijske kontaminacije

VJEŽBOVNI DIO (12 sati):

- rad s aparatima za detekciju i dozimetriju;
- rad sa zaštitnom opremom.